

Kurtyna Siemiradzkiego

2012-04-30

Chociaż - zgodnie z krakowską tradycją - w 1892 roku Rada Miejska ogłosiła konkurs na projekt kurtyny dla nowego teatru miejskiego, żadna z nagrodzonych prac nie została zaakceptowana do realizacji. Jak piszą znawcy - wśród najciekawszych znalazły się projekty młodych lecz nieznanych wówczas jeszcze polskich artystów - Józefa Mehoffera i Stanisława Wyspiańskiego. Nagrodzono dwie prace: Jadwigi Boguckiej i Tomasza Lisiewicza (można je obejrzeć w Archiwum Państwowym w Krakowie). Wykonanie kurtyny powierzono Henrykowi Siemiradzkiemu (1843-1902), artyście uznanemu wówczas w Europie. To on w 1879 roku ofiarował miastu swój wielki obraz "Pochodnie Nerona", dar ten dał początek powstaniu w Sukiennicach krakowskiego Muzeum Narodowego. Kurtynę dla teatru Henryk Siemiradzki wykonał po kosztach własnych (15 tys. złotych reńskich), nie żądając honorarium.

Namalowana przez Henryka Siemiradzkiego w Rzymie latach w 1892-94 reprezentacyjna kurtyna od ponad 110 lat cieszy oko widzów Teatru im. Juliusza Słowackiego (dawniej Teatr Miejski). Olbrzymich rozmiarów obraz olejny, namalowany został na lnianym płótnie, rozciągniętym na drewnianym blejtramie (11,9m x 9,6m). Monumentalną kompozycję artysta namalował w typowym dla siebie stylu akademickim. W jej centrum widzimy Natchnienie, Piękno i Prawdę, poniżej Komedie w towarzystwie błazna. Z lewej strony, w czerni, Tragedia spogląda na płaczącego nad urną z Ukochanym Sercem Erosa. Tuż obok Zbrodnie, Występek, Furie i Widma. Po prawej Psyche uwalniająca się od zmysłowości, obok Muzyka i Śpiew, w głębi zaś orszak bachiczny wokół pomnika Terpsichory.

Z Rzymu, jedyny raz zrolowana, kurtyna została przewieziona specjalnym wagonem kolejowym do Krakowa. Przedtem została zaprezentowana publicznie w rzymskim Aquarium w obecności królowej Małgorzaty. W Krakowie pierwsza jej publiczna prezentacja odbyła się 18 kwietnia 1894 roku. Grano wówczas w teatrze sztukę Józefa Blizińskiego "Chwast". Na cześć dzieła Siemiradzkiego zagrała orkiestra 13. Pułku i zaśpiewał chór Towarzystwa Muzycznego.

Bibliografia:

1. Jerzy Sadecki, Co za kurtyna! [w:] "Rzeczpospolita", Nr 91 z 17 kwietnia 2004 roku.
2. Kurtyna Henryka Siemiradzkiego [w:] Encyklopedia Krakowa, Wydawnictwo PWN, Warszawa-Kraków 2000, s.529.